

הפרשה עומדת להגיע לשיא חדש. היועץ המישפטי עומד להגיש את מסקנותיו. הוא לא יענה על השאלה המסקרנת כל אדם בישראל: מה היו המניעים האמיתיים של שלושת מורדי השב"כ. דפנה ברק חקרה שאלה זו

מדוע הם התאבדו?

ועדת זורע — חוזרים על גירסותיהם המשופצות לפני הצוות. יצחק מרדכי הנראה בתצלומים כשהוא אחוז בחוטף סוכחי אבוג'אמע, מודה כי היכה את החוטפים כדי לוודא שאין עוד מיטעני נפץ בשטח, אך שמסר אותם חיים לידי אנשי השב"כ.

● אחרי עבודה בת כשנה, אין צוות בלסטמן מצליח לקבוע בדיוק מה אירע בליל ה-12 באפריל, אך קובע כי יש ראיות לכאורה להעמיד לדין את יצחק מרדכי, אנשי השב"כ ואנשי מישטרה.

● הפרקליט הצבאי הראשי מחליט להעמיד את מרדכי לדין לפני דן יחיד על סעיף של התעללות בלכוד, אם כי על פי מימצאי צוות בלסטמן ניתן היה להאשימו גם בהריגה או אף ברצח. העונש המירבי על התעללות הוא ש' לוש שנים.

● 17.8.85, ליל-שב"כ: מרדכי נפגש לפגישה קצרה עם האלוף (מיל') חיים נאדל, שמונה כדן יחיד במישפט, ומוסר לו את גירסתו.

● 18.8.85, יום ראשון: בישיבה האורכת שבע רקות בדיוק, מוכה נאדל את מרדכי מכל אשמה. לא ברור אם נערך רישום כלשהו במישפט מורד, ובכירים במערכת המישפט בישיבה לא אף מרימים גבה לנוכח התהליך.

● במקביל, נערך בשב"כ מישפט

עתידי גדול. שר בכיר נזכר כי תהה על חברותו של ג' בוועדה, אך נאמר לו כי "כך נהוג".

ג' בסיוע של שני בכירים נוספים מאגף המישפטים של השב"כ, מתדרך את אנשי השב"כ המעידים לפני הוועדה. המידע שבידיו, כחבר-הוועדה, עוזר לו לתאם בין העדויות של אנשי השב"כ. אנשי השב"כ, בהרכתו של ג', מעידים כי לא היכו את החוטפים בעת חקירתם, וכי מסרו אותם חיים לאחרים. יריביו של ראובן חזק מפיצים כי ירע בשלב זה את המתרחש סביב ועדת זורע. יש הגורסים כי לא יכול היה שלא לדעת זאת, במסגרת תפיסיו המינהליות, וכי מרדכי לא היה צריך להודות בפרשתו. יש אף המרחיקים לכת והטוענים שמעורבותו היתה גדולה יותר בתהליך הטיה.

מקורביו מכחישים כל קשר של חזק להתרחשויות, וטוענים שטיהה העובדות נעשה על-ידי ג' בתיאום ישיר עם שלום ושאר המעורבים בפרשה. ביניהם: בכיר המקורב מאוד לשלום, שחתם על דוח המיפצע המקור, רי, ואחריו על הדוח המזויף שבא במקומו. חזק, ששהה זמן קצר ביותר בשטח בלילה הקריטי, אינו קשור לפרשה, ועליכן לא עסק בכך, לפי גירסתו.

● אחרי חודשים ארוכים, שבמהלך כס מועלית מדי פעם בעיתונות השא-

שלום במקום האירוע

התרחש בתוך השב"כ במשך השנה וחצי.

הנה התמונה המלאה:

● 12.4.84, יום חמישי: ארכי-עז צעירים ערביים, בני מחנה-פליטים ליד עזה, חוטפים אוטובוס של אגד הנסוע בקו 300 (תל-אביב-אשקלון). הצעירים חמושים ברימוניד, במיזור דת-נפץ פרימיטיבית מתוצרת עצמית ובסכנים. מטרתם מעורפלת. כוחות הביטחון מצליחים לעצור את האוטובוס בוס ליד חארינס. במקום מגיעים שרי-ביטחון משה ארנס, המטכ"ל משה לוי, ראש-השב"כ אברהם שלום, קצין-צנחנים יוחי-ראשי יצחק מרדכי, קצין-מישטרה ועוד. ראובן חזק, המינהל-לראש-השב"כ, מגיע לשטח לפרק-זמן קצר ביותר. ב-0200 לפנות בוקר הוא עוזב את המקום כדי להמריא השכם בבוקר לח"ל. פלג רדי ורפי מלכה — שניים מבכירי השב"כ — אינם נמצאים בשטח. גם אין זה מ' תפקידם להיות שם.

כרגיל באירועים מסוג כזה, נכתב בשב"כ דוח-אירועים ואיש בכיר בש' ב"כ חותם עליו.

● 13.4.84, יום שישי: ממקור רות צה"ל נמסר בבוקר כי ארבעת ה' חוטפים נהרגו בעת ההשתלטות על האוטובוס. בצהריים מפרסם דובר-צה"ל הודעה משופצת, שלפיה מתו

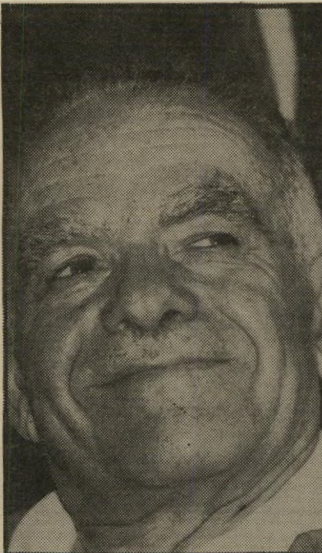
ב ימים אלה שוקד היועץ המישפטי פטי לממשלה, יוסף חריש, על תיק החקירה של פרשת-השב"כ. התיק הועבר לעיונו על-ידי מישטרת-ישראל.

מזה שבועות מופעלים על חריש לחצים שיסיים את העבודה בתיק. מסקנותיו אמורות להוות נקודת-סיים לפרשה המתגלגלת מזה שנתיים וחצי, או לחדש את הסערה הציבורית סביב הפרשה, ולהוות נקודת-זינוק לשלב הבא. חריש אמור לסיים את עבודתו בתיק המסובך בימים הקרובים. המועד אחרון שקבע לעצמו הוא ה-31 בנובמבר 1986, אך הוא יגיש את חוות-דעתו. ככל הנראה, אף מוקדם יותר.

הסקרנות הגוברת לגבי מסקנותיו של היועץ המישפטי לממשלה, ובמיוחד מסקנותיו לגבי הדרג הפוליטי, רחיקה לקרדויות את התעלומה המרכזית בפרשה: מה הניע את שלושת גיבורי הפרשה — ראובן חזק, פלג רדי ורפי מלכה — לנהוג כפי שנהגו? מה עשו השלושה מה-12 באפריל 1984, היום שבו חטפו ארבעת הצעירים את אוטובוס אגד בקו 300, ועד ל-29 באוקטובר 1985, היום בו דיווח ראובן חזק, אז המינהל-לראש-השב"כ, ל' ראש-הממשלה שימעון פרס על מסכת-השקרים ובטיהור שליוותה את הפרשה?

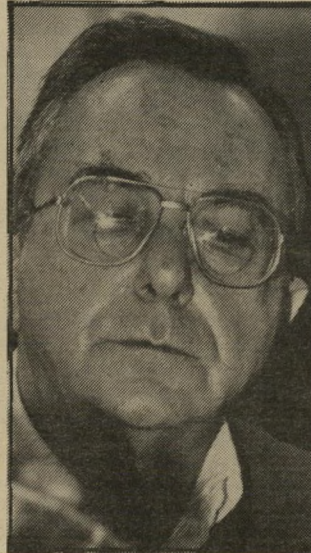
חריש

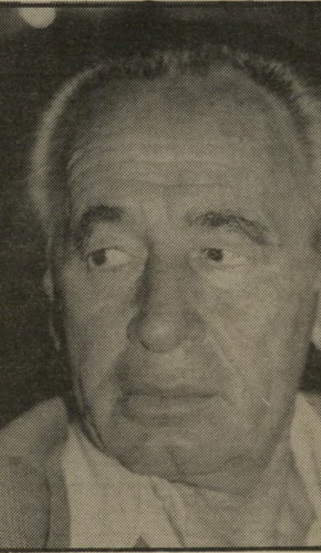
שומיר

ומיר

ארנס

פרס

פנימי, שתפקידו הוא לברוק את מ' עורבותם של אנשי-השב"כ ברצח ה' חוטפים. מדובר באנשי-השב"כ שצי-ראשות ההרכב המישפטי עומד שופט מוכר, שגויס לשב"כ לצורך זה. בפעם השלישית בתוך כמה חודשים חוזרים אנשי-השב"כ על גירסתם השיקרית, ששופשה ולוטשה על-ידי ג' ושני הבכירים באגף-המישפטי של השרות. אברהם שלום, השופט צריך להגיש את מסקנותיו לשלום.

● 6.9.85: אנשי השב"כ מוזכים במישפט הפנימי של השב"כ מכל אשמה.

לה 'מתי תפרסם ועדת-זורע את מס' קנותיה?' מסיקה הוועדה כי החוטפים מתו כתוצאה מהמהלומות שספגו בשעת ההשתלטות על האוטובוס, אף שנותרו עוד זמן-מה בחיים. איש לא נמצא אשם כמה שאירע. העולם הזה מנתח את הדוח וקובע שהוא שיקרי על פניו.

● סערה ציבורית גורמת לחידוש החקירה בראשותו של פרקליט-המדינה, יונה בלסטמן. זהו צוות-חקירה מוגבר של אנשי-מישטרה. הצוות מתחיל בעבודתו סמוך לחילופי-ה' שילטון בין יצחק שמיר לשימעון פרס. אנשי-השב"כ — שהם כבר מתוורכים ומנוסים מאד עדויותיהם הכובדות לפני

ההשתלטות, ושיש תצלומים המוכיחים זאת.

● 25.4.84: העולם הזה מפרסם לראשונה (על שער) תצלום של מג'די אבוג'אמע, אחרי שאמנון זיכרונ' הודיע בשמו לצנזורה שיעתור לבית-המישפט הגבוה לצדק בעניין זה, והצנזורה נכנעה.

● תחת לחץ הפירסומים בארץ ובחו"ל ממנה משה ארנס ועדת-חקירה, בראשות האלוף (מיל') מאיר ורוע, דבר המינוי נשמר בסוד. היומון חדשות מפרסם זאת בלי אישור הצנזורה ונסגר כשל כך לארבעה ימים. בוועדת-זורע חבר גם מי שמכונה 'גימל', בשנות ה' 40 לחייו, מבכירי השב"כ שניבאו לו

שניים מהחוטפים, 'ברוך אל בית' החולים'. בערב מודיע יצחק שמיר, ראש-הממשלה דאז, כי 'על המחבלים לדעת שכל מי שישתתף במעשה טורד כזה — לא ייצא חי'.

● 14.4.84, יום-שבת: שר-הביטחון, משה ארנס, חוזר על דבריו של שמיר, כמעט באותן המילים.

● הצנזורה-הצבאית מונעת מהעיתונות לפרסם תצלומים המראים שניים מהחוטפים — סוכחי אבוג'אמע ומג'די אבוג'אמע, שהם בני-דורים — בעורם בחיים, כשהם מובלים כפותים מהאוטובוס. העיתונות הורה, לעומת זאת, מפרסמת שהחוטפים נהרגו אחרי

עם פיצוץ הפרשה הוכפשו השלושה, ובפרט חזק, כאילו פעלו מתוך מניעים אופורטוניסטיים. המשמיצים גייסו לעזרתם את השאלה הגדולה: מדוע המתו השלושה שנה וחצי, מאז הריגת החוטפים ועד שפנה חזק לראש-הממשלה.

השלושה, הנמצאים כהליכי-פרישה מהשב"כ, מנועים מלהגיב, ולכן לא יכולים היו להתגונן מפני מטר-ההש' מצות שמצאו את ביטויין בצורות שונות, החל בכלי-התיקשורת וכלה ב' מיכתב-ההרכילות של חברי-כנסת חיים דרוקמן אל ראש-הממשלה פרס. לכן גם לא פורסמו כמה פרטים שיכלו לאזן את התמונה ולשפוך אור על אשר